

การเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยชุดกิจกรรมแนะแนว

ชัชริย์ คชรินทร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล: rakyim38@gmail.com

สกล วรเจริญศรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล: skol_v@yahoo.ac.th

มณฑิรา จารุเพ็ง

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล: monthira_tig@hotmail.com

Received: January 17, 2023 Revised: January 24, 2023 Accepted: December 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตพื้นที่อุตสาหกรรม จำนวน 319 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การเสริมสร้างเจตคติโดยชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 20 คน ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาและสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และชุดกิจกรรมแนะแนว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรู้สึกเห็นความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ และด้านความรู้ความเข้าใจ ตามลำดับ และ 2) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : เจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ชุดกิจกรรมแนะแนว, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

THE ENHANCEMENT OF ATTITUDE TOWARD CAREER IN THE INDUSTRY EASTERN ECONOMIC CORRIDOR OF JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS THROUGH GUIDANCE ACTIVITY PACKAGE

Chatcharee Kotcharin

Faculty of Education, Srinaharinwirot University

Email: rakyim38@gmail.com

Skol Voracharoensri

Faculty of Education, Srinaharinwirot University

Email: skol_v@yahoo.ac.th

Monthira Charupheng

Faculty of Education, Srinaharinwirot University

Email: monthira_tig@hotmail.com

Abstracts

The purposes of this research were 1) to study attitude toward career in the industry eastern economic corridor of junior high school students and 2) to compare attitude toward career in the industry eastern economic corridor of junior high school students before and after guidance activity package. The population this study was 319 junior high school students in the industry eastern economic corridor. The sample use guidance activity was twenty junior high school students in the industry eastern economic corridor by purposive sampling attitude toward career in the industry mean at the twenty-five percentile and lower to volunteer in guidance activity. The instrument had attitude toward career in the industry eastern economic corridor scale and guidance activity package. The statistical analyses employed had mean, standard deviation and t-test for dependent samples. the research results were as follows: 1) Junior high school students were attitude toward career in the industry eastern economic corridor at a average level and the factor of each, in descending order as follows: awareness, behavioral tendencies and knowledge and 2) after guidance activity junior high school students were attitude toward career in the industry eastern economic corridor significantly increased at a level of .01.

Keywords: Attitude Toward Career In The Industry Eastern Economic Corridor, Guidance Activity Package, Junior High School Student

บทนำ

การเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเกิดความรู้สึกเชิงบวก อีกทั้งให้นักเรียนสามารถรู้จักอาชีพต่าง ๆ มีการค้นพบความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเองที่นำมาสู่แนวโน้มในการวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองที่เหมาะสมกับความรู้และความสามารถของตนเองในอนาคต (ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2551; นิรันดร์ จุฬทรัพย์, 2554) ซึ่งเจตคติต่ออาชีพส่งผลให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนและเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมตามบุคลิกภาพของตนเอง ย่อมมีความรักและความภาคภูมิใจในการทำงานของตนเอง แต่ในทางกลับกันถ้านักเรียนเลือกเรียนที่ไม่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตนเอง ย่อมมีทางเลือกในการประกอบอาชีพไม่มากนัก เนื่องจากแต่ละอาชีพมีเงื่อนไขกำหนดไว้ ทำให้นักเรียนต้องประกอบอาชีพที่ตนเองไม่ชอบ ทำให้นักเรียนไม่มีความสุข มีการลาออกเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือเปลี่ยนงานไปเรื่อย ๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด (ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2551)

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษากับโรงเรียนในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ตะวันออก ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร และโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสหศึกษาที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีนโยบายที่มุ่งดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือเปิดหลักสูตรใหม่เพิ่มเติมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเดิมและอุตสาหกรรมอนาคต อีกทั้งผู้วิจัยเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับอาชีพอุตสาหกรรม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพอุตสาหกรรม ไม่ค่อยตระหนักถึงความสำคัญต่ออาชีพอุตสาหกรรม และมีแนวโน้มที่นักเรียนส่วนใหญ่จะเลือกประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาชีพในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม

การเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพ สามารถดำเนินการได้ด้วยกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตด้านการเรียนและด้านการประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจหรือถนัดในอนาคต มีการปรับตัวอย่างเหมาะสม เพื่อดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนวรรตน์ ปลื้มสติ (2544) ได้ทำการศึกษาผลการแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่ออาชีพอิสระเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่ออาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสุพัตรา ถนอมรัตน์ (2554) ได้ทำการศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมาศสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกัญจน์ภัส เกตโรจน์ (2559) ได้ทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในวุฒิภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนมีการตระหนักรู้ในวุฒิภาวะด้านอาชีพเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจากผลการวิจัยข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติทางอาชีพให้กับนักเรียนได้

ดังนั้นจากงานวิจัยในประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยชุดกิจกรรมแนะแนวด้วยเกมการศึกษาที่มีการแข่งขันกันผ่านสื่อออนไลน์และสื่อออนไลน์ เพื่อให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติเชิงบวกต่ออาชีพอุตสาหกรรมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม จำนวน 3 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 319 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร และโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม รวมจำนวนทั้งสิ้น 319 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากประชากรจำนวนทั้งหมด

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา จำนวน 40 คน จากนั้นผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาที่มีค่าเฉลี่ยเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และจากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มเข้ากลุ่มเพื่อเป็นกลุ่มทดลองได้จำนวน 20 คน

2. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้หนึ่งกลุ่มในการทดลอง (One Group) การทดลองครั้งนี้เป็นการวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ในระยะก่อนและหลังการทดลอง (Pretest– Posttest) ของกลุ่มทดลองซึ่งแสดงให้เห็นได้ในแบบแผนการทดลอง (ชูศรี วงศ์รัตน์และองอาจ นัยพัฒน์, 2551)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม จากนั้นสร้างแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยและนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาตามนิยามศัพท์เฉพาะ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และทำการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20-0.86 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 จากนั้นนำแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้จริงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้สอดคล้องจุดมุ่งหมายของการวิจัย กิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย 8 กิจกรรม ระยะเวลา 50 นาที ดำเนินการทดลอง 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของคุณภาพเครื่องมือ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมต่อไป และผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามวันและเวลาที่กำหนดไว้

4. การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำแบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอการรับรองพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษยของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเมื่อผู้วิจัยได้รับหนังสือรับรองพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษยของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่ SWUEC/E/G-086/2564 แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยตามที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ในการถอนตัวจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบเหตุผลล่วงหน้า

4.2 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากทางบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร และโรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม จำนวน 319 คน เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตอบแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จากนั้นผู้วิจัยทำการเก็บแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามวันและเวลาที่กำหนดไว้

4.3 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากทางบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกตามวันและเวลาที่กำหนดไว้

4.4 ผู้วิจัยทำการทดลองชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองตามวันและเวลาที่กำหนดไว้

4.5 ผู้วิจัยทำการเก็บแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง

4.6 ผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในระยะก่อนและหลังการทดลองมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การศึกษาเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้สถิติพื้นฐาน (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples)

ผลการศึกษา

1. การศึกษาเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.39$ $S.D.=0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึกเห็นความสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=3.49$ $S.D.=0.59$) รองลงมาคือ ด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ ($M=3.37$ $S.D.=0.69$) และด้านความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M=3.31$ $S.D.=0.61$) ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนา
ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (N=319)

เจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม	M	S.D.	ระดับ
โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก			
ด้านความรู้	3.31	0.61	ปานกลาง
ด้านการเห็นความสำคัญ	3.49	0.59	ปานกลาง
ด้านแนวโน้มของพฤติกรรม	3.37	0.69	ปานกลาง
เจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม	3.39	0.52	ปานกลาง
โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยรวม			

2. การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า หลังการทดลองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยรวมและทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านความสำคัญ และด้านแนวโน้ม ของพฤติกรรมเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (n=20)

เจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		MD	t	p
	M	S.D.	M	S.D.			
ด้านความรู้	2.93	0.48	3.55	0.33	0.62	16.23*	.00
ด้านความสำคัญ	2.68	0.41	3.62	0.44	0.94	22.35*	.00
ด้านแนวโน้มของพฤติกรรม	2.72	0.41	3.64	0.37	0.92	14.27*	.00
เจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม	1.02	0.27	3.5	0.19	2.57	34.89*	.00

9

*p<.05

อภิปรายผล

1. การศึกษาเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ นักเรียนยังไม่รู้จักอาชีพอุตสาหกรรมนั้นเป็นอาชีพใหม่ที่สำคัญงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) มีความต้องการแรงงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562-2567 มีจำนวน 2 กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 1) อุตสาหกรรมเดิม ประกอบด้วย อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร และ 2) อุตสาหกรรมในอนาคต ประกอบด้วย อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (Robotics) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.), 2562) ทำให้นักเรียนยังไม่รู้จักอาชีพอุตสาหกรรมมากนัก อีกทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในช่วงอายุ 12-15 ปี เป็นช่วงวัยที่มีความสนใจในการเลือกอาชีพตามวิชาที่ตนเองชอบเรียน โดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง ทำให้นักเรียนวางแผนเลือกอาชีพได้ไม่ดีมากนัก ดังทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของกินซ์เบิร์ก (Ginberg's Theory of Career Development) ที่กล่าวว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระยะพิจารณาอาชีพ มีความสนใจในการเลือกอาชีพ โดยไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเองเลย ทำให้นักเรียนไม่สามารถวางแผนในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม (อรอนงค์ ธัญญะวัน, 2539) รวมถึงการที่นักเรียนเลือกอาชีพตามบุคคลใกล้ชิดที่ประกอบอาชีพอื่นประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ดังทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของซูเปอร์ (Super's Theory of Career Development) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอาศัยอยู่นั้น มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ ถ้านักเรียนเห็นบุคคลใกล้ชิดประกอบอาชีพอื่นแล้วประสบความสำเร็จ ย่อมทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีแนวโน้มที่จะเลือกและตัดสินใจในการประกอบอาชีพนั้น (อรอนงค์ ธัญญะวัน, 2539) นอกจากนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้รับการแนะแนวการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษาเท่านั้น ซึ่งยังไม่มุ่งเน้นไปทางอาชีพอุตสาหกรรม ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับโลกอาชีพอุตสาหกรรมผ่านวิชาการบรรยายและการดูคลิปวิดีโอเท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียน ดังคำกล่าวของลอ สมใจ (2556) ได้กล่าวว่า การเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพต้องให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอุตสาหกรรมก่อน ด้วยการไปศึกษาดูงานอาชีพอุตสาหกรรม และการฝึกปฏิบัติงานจริง จะช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมเพิ่มสูงขึ้นได้ในอนาคต

2. การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยรวมเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ว่าหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยจัดขึ้นมีกระบวนการที่ช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความรู้ความเข้าใจ มีแนวโน้มและเจตคติในอุตสาหกรรมเชิงบวก ดังที่ สกล วรเจริญศรี (2559) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีแบบแผนและมีขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถสร้างทางเลือกต่างๆ และตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ตนเอง และพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข รวมถึงกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นอิงทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory of Vocational Choice) ที่มีการสร้างเครื่องมือในการสำรวจอาชีพผ่านบุคลิกภาพของบุคคล (สกล วรเจริญศรี, 2558) และแนวคิดการเลือกอาชีพของแฟรงค์พาร์สัน (Frank Parson's Conceptual Framework) โดยการสร้างเจตคติต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมต้องทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง รวมถึงความรู้ในอาชีพอุตสาหกรรม เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมเพิ่มสูงขึ้น (Zunker, 1997) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวรรตน์ ปลื้มสติ (2544) ได้ทำการศึกษาผลการแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่ออาชีพอิสระเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่ออาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดเจตคติต่ออุตสาหกรรมชุดกิจกรรมแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวัดเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรมโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นบริบทเฉพาะ ผู้ที่นำแบบวัดเจตคติต่ออุตสาหกรรมชุดกิจกรรมแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้นั้น ควรมีการปรับอาชีพให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ชุดกิจกรรมแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก สามารถนำไปใช้ในรายวิชาการกิจกรรมแนะแนวได้ โดยควรปรับชุดกิจกรรมแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนและเหมาะกับช่วงวันของนักเรียน

1.3 การที่บุคคลที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้นั้น ควรทำการศึกษาการใช้ชุดกิจกรรม วิธีการต่างๆ และเทคนิคการแนะแนว เพื่อให้บุคคลสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นภาคตะวันออกได้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อตรวจสอบความคงทนของเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2.2 ควรใช้การให้คำปรึกษาทางอาชีพควบคู่กับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่ออาชีพอุตสาหกรรม โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มสูงขึ้น

บรรณานุกรม

- กัญจน์ภัส เกตโรจน์. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในคุณลักษณะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูศรี วงศ์รัตน์และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์: แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวรรตน์ ปลื้มสติ. (2544). ผลการแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2554). การแนะแนวเบื้องต้น. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ลออ สมใจ. (2556). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลสมุทรปราการ. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลักขณา สรีวัฒน์. (2551). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2557). กิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว: เอกสารการสอนชุดวิชากิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สกล วรเจริญศรี. (2558). การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณค่าแห่งตน จากแนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- สกล วรเจริญศรี. (2559). จิตวิทยาสำหรับการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในองค์การ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- สุพัตรา ถนอมรัตน์. (2554). ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.). (2562). ความเป็นมาของอีอีซี. สืบค้นจาก <https://www.eeco.or.th/th/government-initiative/why-eeec>
- อรอนงค์ ธีญะวัน. (2539). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- อชิรญา จตุรภัทรไพบูลย์. (2563). การเสริมสร้างเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่นโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Zunker, G.V. (1997). Career Counselign: Applied Concepts of Life Planning. New York: Brook/Cole Publishing Company.